

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра конституційного, адміністративного та фінансового права**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
«26» серпня 2025 року,
протокол № 1.

Завідувач кафедри,
кандидатка юридичних наук, доцентка

_____ Олена ГАЛУС
«26» серпня 2025 року

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«МІГРАЦІЙНЕ ПРАВО»
для підготовки на першому (бакалаврському) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
зі спеціальності 081 Право
галузі знань 08 Право
за денною формою навчання**

РОЗРОБНИКИ:
Професор кафедри
конституційного, адміністративного
та фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент
_____ Роман ГАВРІК

«26» серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО:
Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
_____ Віктор ЗАХАРЧУК

«26» серпня 2025 року

м. Хмельницький
2025

Освітньо-професійна програма «Бакалавр права»
Спеціальність 081 Право
Галузь знань 08 Право
<https://univer.km.ua/pro-universytet/fakultety/yurydychnyy-fakultet>

Назва навчальної дисципліни	МІГРАЦІЙНЕ ПРАВО
Викладач	<u>Лекції, консультації:</u> Гаврік Роман Олександрович, професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидат юридичних наук, доцент <u>Семінарські заняття, консультації:</u> Гаврік Роман Олександрович, професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидат юридичних наук, доцент
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: roman_gavrik@univer.km.ua Roman.Gavrik@huup.km.ua Профілі в наукових базах даних: ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1557-0594 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=UafGTMUAAAAJ&hl=uk ResearcherID: https://www.webofscience.com/wos/author/record/547441 Тел.: +38 (066)-840-82-20 (робочі дні з 09.00 до 17.00)
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: згідно затвердженого розкладу (навчальний корпус №4, вул. Проскурівська, 57). Онлайн консультації: за попередньою домовленістю по мобільному телефону +38 (068)-016-44-76 у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Міграційне право» є формування у майбутніх бакалаврів права системних знань з питань правового регулювання міграційних правовідносин в Україні та світі, а також умінь та навичок застосування процедур, пов'язаних з міграцією. «Міграційне право» – вибіркова навчальна дисципліна, що передбачає вивчення міграційного права України як галузі права, науки та навчальної дисципліни; поняття і класифікації міграції; суб'єктів міграційного права; правового статусу Державної міграційної служби України; інститутів еміграції, свободи пересування територією України, громадянства, трудової міграції, нелегальної міграції, правового статусу внутрішньо переміщених осіб та тимчасово окупованих територій, притулку та статусу біженців, повернення (репатріації) репресованих осіб і раніше депортованих народів, юридичної відповідальності у міграційному праві, міжнародного міграційного права. Найважливішими завданнями курсу є набуття студентами вміння використовувати засвоєні знання у типових ситуаціях вчинення правопорушень у сфері міграції; можливості застосовувати набуті знання та складати плани заходів допомоги внутрішньо переміщеним особам для формулювання практичних рекомендацій і пропозицій органам державної влади та місцевого самоврядування; здатності виявляти правопорушення в
--	--

	сфері міграції, здійснювати їх юридичну кваліфікацію та прогнозувати наслідки їх прояву. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні: 1. Знати систему джерел міграційного права закріплених як на міжнародному рівні так і у національному законодавстві, назвати основні міграційні течії, їх вплив на формування сучасної суспільно-політичної системи. 2. Розуміти систему міжнародних організацій, які здійснюють регулювання суспільних відносин в міграційній сфері, класифікувати сучасні міграційні процеси, пояснити основні форми та способи взаємодії Державної міграційної служби України з відповідними організаціями, які здійснюють регулювання в міграційній сфері. 3. Застосовувати отримані знання на практиці. 4. Аналізувати порядок застосування законодавства в міграційній сфері.
Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<u>Загальні компетентності:</u> ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, територіальної громади; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми. ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. <u>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності :</u> СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві. СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини. СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України. СК7. Здатність застосовувати норми та інститути конституційного права, адміністративного права і адміністративного процесуального права, цивільного права і цивільного процесуального права, кримінального і кримінального процесуального права, земельного права, фінансового права, муніципального права, господарського права, сімейного права, трудового права та права соціального забезпечення; СК8. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. СК17. Здатність визначати особливості правового регулювання суспільних відносин за участю органів місцевого самоврядування.

Результати навчання	<u>Студент повинен продемонструвати такі результати навчання:</u> РН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. РН13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. РН18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. РН19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. РН20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки. РН22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях, доводити аргументовану позицію з питань діяльності органів місцевого самоврядування.
Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)	Курс навчання – 3-й, семестр – 6-й. Тип дисципліни – обов’язкова . Місце дисципліни в логічній схемі: 1) попередні дисципліни – ОП.081.Б.2 Теорія держави і права ОП 081.Б.4 Конституційне право України ОП 081.Б.6 Міжнародне публічне право ОП 081.Б.9 Адміністративне право ОП 081.Б.16 Адміністративне процесуальне право.. В.081.Б.5.5 Судове право 2) наступні дисципліни – В.081.Б.8.6. Міжнародно-правовий захист прав національних меншин, вимушених переселенців та біженців.
Обсяг навчальної дисципліни	кредитів ЄКТС 3/90 годин, у тому числі, самостійної роботи - 56 години, лекційних - 18 годин, семінарських - 16 години.
Форма навчання	Денна
Мова викладання	Українська
Формат вивчення навчальної дисципліни	Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік тощо. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп’ютер.

Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / CPC)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	2/2/4	Міграційне право України як галузь права, наука та навчальна дисципліна. Міграційні процеси в сучасному світі	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням письмових завдань, тестів, презентацій, практичних ситуаційних завдань, підготовка доповіді (статті)	Лекція 1– 1,1 Семінарське заняття 1– 5 CPC – 2,86
	2/2/8	Управління міграційними процесами	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням письмових завдань, тестів, презентацій, практичних ситуаційних завдань, підготовка доповіді (статті)	Лекція 2– 1,1 Семінарське заняття 2– 5 CPC – 5,72
	2/2/8	Інститути еміграції та свободи пересування в міграційному праві України	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням письмових завдань, тестів, презентацій, практичних ситуаційних завдань, підготовка доповіді (статті)	Лекція 3– 1,1 Семінарське заняття 3– 5 CPC – 5,72
	2/2/6	Інститут громадянства та його значення у	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань.	Лекція 4– 1,1 Семінарське заняття 4 – 5 CPC – 4,29

		міграційному праві України	Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням письмових завдань, тестів, презентацій, практичних ситуаційних завдань, підготовка доповіді (статті)	
	1/0/4	Інститут трудової міграції в міграційному праві України	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням письмових завдань, тестів, презентацій, практичних ситуаційних завдань, підготовка доповіді (статті)	Лекція 5 – 0,55 СРС – 2,86
	1/04	Інститут нелегальної міграції	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням письмових завдань, тестів, презентацій, практичних ситуаційних завдань, підготовка доповіді (статті)	Лекція 5 – 0,55 СРС – 2,86
	2/2/4	Правовий статус внутрішньо переміщених осіб та тимчасово окупованих територій в міграційному праві України	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань.	Лекція 6 – 1,1 Семінарське заняття 5 – 5 СРС – 2,86

			Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням письмових завдань, тестів, презентацій, практичних ситуаційних завдань, підготовка доповіді (статті)	
	2/2/4	Інститут притулку та статус біженців в міграційному праві України	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням письмових завдань, тестів, презентацій, практичних ситуаційних завдань, підготовка доповіді (статті)	Лекція 7– 1,1 Семінарське заняття 6– 5 CPC – 2,86
	1/0/4	Інститут повернення (репатріації) репресованих осіб і раніше депортованих народів у міграційному праві України	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням письмових завдань, тестів, презентацій, практичних ситуаційних завдань, підготовка доповіді (статті)	Лекція 8– 0,55 CPC – 2,86
	2/4/6	Інститут юридичної відповідальності у міграційному праві	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням письмових завдань, тестів, презентацій, практичних ситуаційних завдань,	Лекція 9– 1,1 Семінарське заняття 7– 5 Семінарське заняття 8– 5 CPC – 4,25

			підготовка доповіді (статті)	
	1/0/4	Міжнародне міграційне право	Лекційні заняття – усний виклад, презентації, дискусійні обговорення проблемних питань. Семінарські заняття – виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, обговорення дискусійних питань. Самостійна робота – робота з першоджерелами, в тому числі з оформленням письмових завдань, тестів, презентацій, практичних ситуаційних завдань, підготовка доповіді (статті)	Лекція 8– 0,55 СРС – 2,86
Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни Міграційне право та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php) Залік усний. Усна форма – структура залікового білету включає 2 питання.				
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	1. Гусаров С.М., Комзюк А.Т., Салманова О.Ю. Міграційне право України : підручник; за заг. ред. д-ра юрид. наук, чл.-кор. НАПрН України С.М. Гусарова. Харків : Дім реклами, 2016. 296 с. URL: https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fl1efe73a-436c-450a-b5a5-387c739f55a6/content. 2. Мота А. Ф. Діяльність Державної прикордонної служби України з протидії нелегальній міграції (адміністративно-правовий аспект): монографія; Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2018. 491 с. URL: https://dspace.nadpsu.edu.ua/bitstream/123456789/3103/1/Monogr_2%20%281%29.pdf. 3. Сопільник Р. Л., Ковалів М. В., Єсімов С. .. Міграційне право України: навч. посіб. Львів: СПОЛОМ, 2023. 260 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5787/1/Макет%20МПУ%20корегований%2007.06.23.pdf. 4. Харитонов Р Ф Чайковський . Міжнародне міграційне право : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / Р. Ф. Харитонов, Ю. . Чайковський ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. 78 с. URL: https://dspace.onua.edu.ua/bitstreams/a0afb2a5-071a-439a-bc79-316e72e5569b/download..			
Політика щодо дедалайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17, зі змінами, внесеними у 2020 році. (https://univer.km.ua/sites/default/files/Норматдок%20Освіт%20процес/Polozhenya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protsesu_2020_0.pdf) Студент відпрацьовує пропущені семінарські заняття згідно з графіком консультацій в усній формі. Зважаючи на епідеміологічну ситуацію завдання для відпрацювання пропущених лекційних та/або семінарських занять можуть включати			

	виконання есе, презентацій, заповнення таблиць, пошуку та опрацювання нормативно-правових актів з відповідної тематики, та можуть надсилатись на пошту викладача.
Критерії оцінювання	1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (https://univer.km.ua/sites/default/files/Норматдок%20Освіт%20процес/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protsesu_2020_0.pdf). 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, затв. наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).
Можливість визнання результатів неформальної освіти	Здобувачу вищої освіти визнаються результати участі у онлайн-тренінгах за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу. Здобувачу вищої освіти за участь у конференції за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною зараховується 10 балів за самостійну роботу.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету https://univer.km.ua/pro-universytet/akademichna-dobrochesnist
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (https://univer.km.ua/sites/default/files/Бакант%20пос/Акад%20доброч/Etichniy_kodeks.pdf)
Політика щодо інших питань	Вимоги викладача: - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність студента під час семінарських занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи; - відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях. Не допустимо: - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); - списування та плагіат. Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Міграційне право», є сумою балів за лекції, семінарські заняття та самостійну роботу плюс бали, отримані під час заліку.
Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Обліковий обсяг – 0,47 ум.др.арк.